TENHLE POKOJ SE NEDÁ SNÍST

HOST

NICOL HOCHHOLCZEROVÁ

TENHLE POKOJ
SE NEDÁ SNÍST

TENHLE POKOJ

PŘELOŽILA
IRENA STEINEROVÁ

BRNO — LEVICE
2023

SE NEDÁ SNÍST

NICOL HOCHHOLCZEROVÁ

Tato kniha vyšla ve spolupráci s nakladatelstvím
KK Bagala a s finanční podporou Komise SLOLIA,
Slovenské literární centrum

Slovenské
literárne
centrum

Táto izba sa nedá zjesť
Copyright © Nicol Hochholczerová, 2021
(under licence from KK Bagala)
Translation © Irena Steinerová, 2023
Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2023
(ELEKTRONICKÉ VYDÁNÍ)
ISBN 978-80-275-1960-6 (PDF)
ISBN 978-80-275-1961-3 (EPUB)
ISBN 978-80-275-1962-0 (MOBIPOCKET)

50

Někdo Ivanovi vytrhává vlasy, někdo neviditelný. Ivan je po jednom sbírá, špatně se mu hledají, bílé vlasy na bílém prostěradle, po jednom je hází do koše ke shnilému ovoci. Myslí přitom na dceru, jak rozbíjí dárky, které od něj dostala, úlomky po jednom posbíral a schoval do šuplíku, zatímco ona brečela v pokoji. Myslel na to, jak tam brečela, i když umřel Freddy Mercury, Ivan ji potom objímal, dokud neusnula, měl radost, že někdo umřel, že se mu naskytla příležitost být dobrým otcem, měl radost i na pohřbu její mámy, objímal svou jedinou dceru a měl radost, že přijela aspoň na pár dní domů, z odtoku v koupelně potom vytahoval její vlasy a pořád měl radost, když se mu omotaly kolem prstu, měl radost, když málem ani nešly odlepit a spláchnout, škoda že děti nejsou mokré vlasy, že se tak snadno odlepí.

Ivan bydlí v levném podnájmu, přes den učí děti kreslit a v noci se mu zdá hudba, u které jeho dcera křičela *tati, ztiš to*; a když se vzbudí a obrátí polštář promočený potem, zjistí, že pod ním tikají hodinky, celé hejno hodinek, hemží se jako hadi. Nenávidí tikot hodin a teď tohle, tikají mu přímo pod polštářem, jedny zasyčí a stočí se do klubíčka, nadzvednou článek na řemínku, aby zpod něj mohlo vypadnout vejce.

Z toho vejce se vylíhnou dětské hodinky, vesele sebou vrtí a tikají. *Kurva, ještě tohle*, láteří Ivan, hází hodinky do koše ke shnilému ovoci, ale pořád jich neubývá. Nakonec Ivan vleze do skříně a tam sedí na hromadě džínů, v mládí by za džíny vraždil, vraždil by za ticho, jenže hodinky tikají, slyší je až do skříně, jako by se za Ivanem plazily, zatímco mu vypadávají vlasy do klína.

12

Můj pokoj se nedá sníst. Ani moje nehty se nedají sníst, jenom okousat, přijdu ze školy, koušu si je a brečím, protože na mě křičeli *hnusná lesbo*, i když neměli proč, vždyť všechny holky se učí líbat s jinýma holkama, ale horší je být hnusná, protože ostatní holky hnusný nejsou. Taky na mě křičí, že jsem šprtka, jenže já se nikdy nemusím učit, všechno si pamatuju. Děda říkal, že mám na holku až moc mozkových buněk, však se taky tváří, že jsem kluk, vyrábí mi zbraně a naučil mě jíst vařenou krev. Tu je snazší sníst než vlastní pokoj nebo než sníst sebe, od kůžičky u nehtů až po uši, o kterých ve škole říkají, že je mám veliké jako talíře. O tom všem bych mohla napsat, ale nenapíšu, protože na literární soutěži nám řekli, že psát o šikaně není moc originální, že o tom píše každý, takže o tom nepíšu, a ještě mi jeden porotce řekl, *jednou jsem četl knihu, která začínala větou Ráno jsem vstala a uřízla jsem si ruce, přesně tak na mě působila tvoje povídka.*

Ráno jsem se vzbudila a uřízla si pokoj, ale sníst se nedal, poslední mléčná stolička se mi zakutálela pod postel. Ráno jsem se vzbudila a uřízla si pokoj, potom jsem uřízla školu, naštěstí mě děda naučil štípat dřevo sekyrou, i když jen malé kusy malou sekyrou. Jenže ani škola se nedala sníst, jenom z bufetu se vysypaly hromady pendreků s příchutí meloun a jahoda v jogurtu a z tělocvičny vyběhla Silvia, moje jediná kamarádka kromě dědy a Rumoše, přikryla mi hlavu a šklebila se na ty, kvůli kterým jsem si chtěla všechno uřezat, potom se šklebila na mě a žvýkala melounový pendrek.

Co Rumoš umřel, nemám komu hučet do ucha, dokonce i Silvia mi řekne *sklapni a pádluj*. A Rumoš umřel už dávno, nejdřív přišla pohlednice ze sanatoria, potom děda podřízl kozu, protože se o ni neměl kdo starat, to byl Rumošův úkol. Ale hlavně měl za úkol poslouchat všechno, co nažvaním, všichni to o mně říkají, *týhle Tereze se huba nezastaví, furt něco mele*, a potom mě obejmou.

A já si to všechno pamatuju, protože na holku mám až moc mozkových buněk, jednou budu mlčet, nikomu o ničem neřeknu!

Rodiče mě přihlásili do kroužku kreslení. Sedím tam, okusuju konec tužky, jako by to byl pokoj, ve sluchátkách mi hraje metal. Prosila jsem Silvii, aby sem chodila se mnou, ale ona ne. Sedím tam a nikoho neznám, a když si vytáhnu sluchátka z uší, je slyšet jen škrábání tužky a tikání hodin a cinkání klíčů a kroky, to jste vy, pane učiteli. Procházíte mezi námi, zvoníte svazkem klíčů a říkáte *co to mělo být, kůň, to vypadá jako potkan* a *to měl být jakože dům, tahle šišatá škatule*. Já jsem nenakreslila nic, přede mnou prázdný papír, tužka, která se nedá sníst, procházíte kolem mě, *a to je co*, opřete se o stůl, klíče zacinkají, *zeď*, řeknu.

Potom vám začnu vyprávět o tomhle *křtiny jsem měla měsíc po narození, ani vlasy mi ještě nerostly, ani zuby, a když farář řekl pomodleme se, babička plakala, protože já jsem taky sepnula ruce, jak, že odkud to vím, pamatuju si to; i to si pamatuju, jak jsem se skutálela ze schodů, koukněte, tady mám jizvu; a pamatuju si všechny pohádky, které jsem kdy viděla, a pamatuju si, jak jsem brečela, když jsme nemohli jít sáňkovat, protože sněhu bylo stejně málo jako dneska, a pamatuju si, jak mě máma tu samou zimu vystrčila v kočárku na dvůr, abych tam usnula, a když konečně začalo sněžit, úplně*

na mě zapomněla, dokud mi zpod sněhu netrčel jenom nos, tehdy přestala pozorovat sníh a říkat si, jak hezky padá, a utíkala pro mě. A ne, neslyšela jsem to od mámy, mám prostě vynikající paměť, nic nezapomenu, a běda tomu, kdo mi ublíží, protože já si všechno pamatuju, a nelíbí se mi to maďarské rčení, že vy za to nemůžete, to jen po vás práskl bič, nenávidím ho, protože já si všechno pamatuju, a jestli po někom prásknu bičem, tak kurva přesně, a vy se tomu smějete, ani mi nevynadáte, že jsem řekla slovo kurva, neřeknete jak to mluvíš, mladá slečno.

Jindy si přehazuju v rukou kousek hlíny, budoucí popelníček, a breptám pořádně nahlas, aby se tomu všichni smáli, ale hlavně vy, pane učiteli, *a jako děcko jsem se bála tlačenky, byla taková pohádka, kde tlačenka žila sama na půdě a nakonec z osamělosti snědla celou vesnici a s celou vesnicí v žaludku se kutálela po cestě, dokud nespolkla pasáčka a ten ji bičkou, jak se řekne bička slovensky, nožíkem ji propíchl a já jsem se bála, že i mě něco sežere, proto nemám ráda tlačenku, děda se vždycky směje, že nevím, co je dobrý, že nic takovýho jsem nejedla, odkdy mám díru v zadku. A ještě říká, že až budu dospělá, měla bych si hledat muže, jako je Péter Esterházy, jeden takový spisovatel, a děda o něm tvrdí, že je to opravdový šlechtic. Jeho bratr je sice taky šlechtic, ale zároveň fotbalista, a děda říká, že fotbal má rád, ale fotbalisti jsou kokoti, podle dědy by bratr Pétera Esterházyho musel hrát vodní pólo, aby byl pro mě dobrý. Anebo že by můj muž mohl být jako Zelený Petr z maďarských lidových pohádek, kterému když umřela máma, tak se jí rozpůlila hlava a vyletěl z ní holub, ten jediný se dokázal schovat před princeznou tak, že ho nedokázala najít a volala: Zelený Petře! Takový bude můj muž.*

Na to vy řeknete *a já jsem se jako dítě bál bažantů, otec jednou donesl jednoho domů, prý na večeři, ale*

bažant ještě žil, lítal po celý kuchyni a máma ho honila, Terezko, to si musíš nakreslit tak, že si vymaluješ to, co se potom otiskne, aby ses nespletla, no a máma honila toho bažanta, dokud nevyletěl oknem ven. A otec za ním hodil máminy šperky, a když se máma zeptala, co teď budeme jíst, otec řekl, že na to měla myslet dřív, přinesl jí zpod okna náušnice a řekl Tohle si sežer, nakonec jsme měli zadělávané fazole, máš ráda zadělávané fazole, Terezko?

Doma potom náušnicí seškrabuju omítku a cpu se jí, jak to dělávají děti, kterým prý chybí minerály, ale možná jsou jen zvědavé, jak to chutná a co je za zdí.

Tak vám chodím do kroužku kreslení hučet do ucha, protože na kroužku kreslení není Silvia a neřekne mi *sklapni a pádluj*, ani rodiče a jejich *furt něco meleš, buď chvíli zticha, aspoň se mezi dvěma větami nadechni!* Vyprávím vám o všem, o filmu, který jsem včera viděla, hlavní hrdinka se skamarádila s liškou a liška na konci sama vyskočila z okna, dopadla na jízdní kolo a bylo slyšet řinčení, když se z něj ulomil zvonek, a vyprávím vám i o Rumošovi, protože Rumoš byl kdysi můj nejlepší kamarád, nutila jsem ho psát diktáty, Rumoš byl sice Maďar, ale poslušně psal, vážně, nesmějte se, a potom mě učil balit cigarety do takový tý kovový krabičky a vozil mě na koze, držel jí hlavu, než jsem se na ni vyškrábala, ale obkročmo jsem na ní vydržela jen chvilku, potom mě Rumoš musel rychle sundat, protože mě její hřbet tlačil mezi nohama.

Vyprávím vám o přírodopisném filmu, který jsem viděla, když děda usnul na gauči. Na střechu chatky vylezli vlci, tlapami a čumáky povyndávali tašky a střechu rozebrali, aby se dostali ke spící ženě, nejdřív jí rozkousali mladá ňadra kypící z výstřihu noční košile, potom břicho a pánev, jeden vlk si odtáhl do kouta její nohu a ožužlával na ní prsty; teprve pak se zvířata pustila do hlavy, úplně nakonec vlci sežrali i vlasy a nejspíš je pak někde v lese vyzvraceli, ale právě kvůli těm vlasům to šlo hrozně pomalu, museli si je tlapama tahat z tlamy. To mi připomene, že u nás doma se vždycky blinkalo do hnědého lavoru, v kterém jindy bývá špinavé prádlo, o tom vám taky povím. Nakonec dodám, že nevím, jestli to byli opravdu vlci, protože to bylo už dávno a to zvíře ani nevypadalo úplně jako vlk, spíš jako malý tlustý pes. Jenže se ještě pořád bojím, i tlačenky, i spát v chatce. Příští týden Matúš uplácá z hlíny nemotorného vyjícího vlka, vy se začnete smát, ukážete na něj prstem a řeknete *malej tlustej pes!*

Přijde pro mě Silvia se svým novým klukem, postávají před budovou a kouří. Když vycházíme ven, Silvia po vás loupne očima, vy loupnete očima po Silvii, já nesu knihu, kterou jste mi půjčil, a cédéčka, i když si je doma nemám jak přehrát, takže si jejich obsah stáhnu z internetu a druhý den vám řeknu *děkuju za cédéčka, byly skvělý*, a vy řeknete *já tu kapelu poslouchám už dlouho, ale nikdo je nemá rád*, a potom půjdu za Silvií, kouří před školou a chuť cigaret zajídá melounovým pendrekem. Igelitový pytlík od pendreků poskládá, strčí si ho do tašky a nejspíš znovu použije, protože Silvia je taková, umění ji nezajímá, ale igelitky ano, a já taky, proto pro mě vždycky přijde a škaredě se na vás kouká.

Když jsem vám tenkrát ukazovala svou jizvu od schodů, po kterých jsem se skutálela, vyhrnul jste si rukáv a pod ním byla jizva mnohem větší než ta moje, trochu jako reliéf ze slaného těsta. Když jsem se zeptala, odkud ji máte, řekl jste *miloval jsem se se sklem*, a když jsem chtěla povytáhnout obočí, ale místo toho jsem vytřeštila oči, tak jste dodal *přemrdal jsem ho* a zasmál jste se. Proto mě už potom netrápilo, že jsem řekla slovo kurva, i když by mě to nemělo trápit vůbec, protože poslouchám metal, nosím trička s kostrama a na kalhotách řetěz, a i když nekouřím jako Silvia, přece jen už nejsem děcko, jako když jsem nutila Rumoše, aby mě vozil na koze.

Ptáte se mě, na jakou chci jít školu. Řeknu, že ještě nevím, i když vím, na což vy řeknete, že to bych už teda vědět měla, a já vám neřeknu, že ve skutečnosti už vím, ani když přede mě položíte anatomii pro výtvarníky a donutíte mě kreslit ženu na straně čtyřicet dva. Žena na straně čtyřicet dva nemá vlasy, nemá prsa, nemá kůži — jako by ji ohlodali vlci. Překresluju její svaly a myslím přitom na svoji mámu, která vůbec nevypadá jako žena ze strany čtyřicet dva, moje máma má vždycky opálenou pokožku, blond vlasy a štíhlý pas a tenké nohy a nosí červené šaty a mně všichni říkají *ty jsi celý táta!*

Všechno moje oblečení je černé, jsem malý pohřeb svých rodičů. Prostrčíte prst okem řetězu, který mám připnutý k poutkům na opasek, ptáte se, jestli se tohle teď nosí, chci odseknout, že *ne, kurva, nenosí*, ale místo toho klopím oči, doma si řetěz odepnu, strčím do šuplíku a zavolám Silvii, jestli mi dá cigaretu. Silvia se mi vysměje a pak mě hladí po zádech, zatímco se dusím kouřem, *kde máš tu hovadinu z kalhot*, mračím se na ni a před spaním si řetěz přece jen připnu zpátky.

Prostrčíte prst okem mého řetězu a zatáhnete, *sbal si věci, jdeme na koncert do kostela*. Rozhoupete moji náušnici s obráceným křížem, kterou jím svůj pokoj, včera jsem se ji taky snažila rozžvýkat, zatímco na sebe rodiče řvali *kurva* a *promiň, miláčku, teď se rozčiluješ proč?*

Já teda ne, řeknu, ale za pár minut sedím na kůru a držím popelníček, který jsem sama vyrobila, asi ho dám Silvii.

Před kostelem mi řeknete *miluju tě!*

Ve třídě mi řeknete *tykejme si!*

Před sebou máte koláč a hrníčky s čajem, kávu nepijete, protože se vám z ní rozbuší srdce, obejmete mě a řeknete *takže jsme si potykali* a já přikývnu, vaše jméno chutná jako omítka ze zdi mého pokoje, škrábe mě v krku, ale i tak hltám, jsem hrdá, že mi z ní konečně ubývá.

Potom mě pozveš k sobě domů. Tam otevřeš dveře
a máš na sobě bundu, jako by ses někam chystal,
a přitom jenom sedíme v kuchyni, uvaříš mi čaj,
i když jsem chtěla kafe, ale já prý ještě nemám kávu
zapotřebí, tak srkám šípkový a prohlížím si výzdobu
na zdech. Chtěla bych něco říct, ale nevím kurva co,
něco dalšího o Rumošovi nebo o dědovi nebo o Silvii,
i když Silvii nemáš rád. Nakonec ukážu do kouta tvé
kuchyně a řeknu *stejný kachličky má babička na hajzlu*.
Štípneš mě do tváře a směješ se, tobě teda můžu říct
fakt cokoli, můžu mlít hubou v jednom kuse.

Zatímco se obouvám, zeptáš se, jestli mě nebudou hledat, *ani ne, řekla jsem, že jdu k Silvii*, odpovím a dlouho tě objímám.

V mém pokoji potom něco šustí, asi se v něm vaří krev, bude se muset sníst.

Vaří se, když sedíme u tebe v kuchyni, za tvými zády stejné kachličky jako u babičky na hajzlu a taky zástěra s tvým jménem. Listuješ v knize *Od Rodina po Moora*, obalené v igelitu; *a tahle socha tady, ta mi změnila život, dokonce jsem potom udělal takovou podobnou*, teď meleš ty a já tě poslouchám a potom se ti v jednu chvíli huba zastaví a zeptáš se *můžu tě obejmout*, jako bys mě už neobjímal; i po zadku jsi mě už pleskl, když jsem odcházela, nepohnul jsi hlavou, takže jsem ti rty trefila koutek úst namísto tváře, a teď se najednou ptáš *můžu tě obejmout*, a já už dávno ve tvých rukou čekám, až otočíš hlavu a z pusy se ti vyvalí vařená krev.